

EESTI LINNADE JA VALDADE LIIDU LIIKMEMAKS

Ülevaade

- Lähtuvalt Eesti Linnade ja Valdade Liidu põhikirja punktile 21 on üldkoosoleku ainupädevuses liikmemaksu määramise aluste kinnitamine. Iga aastase liikmemaksu koos aastaeelarve tulude ja kuludega kinnitab Liidu volikogu.
- Eesti Linnade ja Valdade Liidu juhatuse ja volikogu 11.12.2018 toimunud koosolekul otsustati moodustada ELVL liikmemaksu töörühm liidu liikmemaksu küsimuste läbitöötamiseks (*põhjuseks mõningate omavalituste rahulolematust määratud liikmemaksuga, mis ei olnud võrreldav analoogse omavalituse liikmemaksu suuruse ja elanike arvuga*) ning liikmemaksu korralduse kaasajastamiseks eesmärgiga saada 2019. aasta jooksul liikmetega kooskõlastatud ettepanek, mis oleks võimalik esitada ELVL üldkoosolekule kinnitamiseks.
- Enne Linnade ja Valdade Liidu moodustamist oli nii Eesti Maaomavalitsuste Liidul (EMOL) kui ka Eesti Linnade Liidul (ELL) oma liikmemaksu arvestamise meetoodika.

Eesti Linnade ja Valdade Liidu (ELVL) moodustamise käigus lepidi kokku 2018. aasta liikmemaksu arvestamisel, et aluseks võetakse Eesti Linnade Liidu liikmemaksu (LM) valem (*tulubaasiks on tulumaks ja tasandusfond*), mis kinnitati 23. novembril 2000. aastal Linnade Päeva otsusega.

$$LM_{x \text{ aastal}} = (TM_{x-1 \text{ aastal}} + TF_{x-1 \text{ aastal}}) \times 0,13\%$$

$$\text{kusjuures } LM_{x-1 \text{ aastal}} \leq LM_{x \text{ aastal}} \leq 1,1 \times LM_{x-1 \text{ aastal}}$$

Algselt liikmemaksu suurus määrati arvestusega 0,13% eelmisel aastal liidu liikme eelarvesse laekunud üksikisiku tulumaksu ja tasandusfondi summalt, kuid mitte rohkem kui 10% üle eelmise aasta liikmemaksu summa ja mitte vähem kui eelmise aasta liikmemaksu summa.

Arvestamine toimus järgnevalt:

2016. aasta tulumaks (liideti kokku kõigi uueks kohaliku omavalituse üksuseks liitunud üksuste 2016. aasta tulumaksud);
2016. aasta tasandusfond (liideti kokku kõigi uueks kohaliku omavalituse üksuseks liitunud üksuste 2016. aasta tasandusfondid);
2017. aasta liikmemaks (liideti kokku kõigi uueks kohaliku omavalituse üksuseks liitunud üksuste 2017. aasta liikmemaksud (ELL ja EMOL liikmemaks)).

Pärnu linn ja Viimsi vald ei kuulunud 2017. aastal kummasegi üleriigilisse omavalitsusliitu, mistõttu 2017. aasta liikmemaks tuletati arvestuslikult:

- Pärnu linna puhul kasutati tagasiulatuvat arvestust, kui linn oli ELLi liige;
- Viimsi valla puhul hinnati valla tulubaasi ja analoogse elanike arvuga valla 2017. aasta liikmemaksu.

- Analüüsid kohalike omavalitsüksuste elanike arvu ja liikmemaksu suhet, ilmneb osade liikmemaksudes teatud ebaloogilisus. Näiteks kohaliku omavalitsuse 2020. aasta liikmemaksu summa taandatuna kogukonna liikmete arvule annab suhte vahemiku alates 0,18 € kuni 1,27 €, samas keskmine on 0,8 € (vaata joonis 1). Antud joonis ilmestab vajadust tänase liikmemaksu korralduse kaasajastamiseks.

Millele peaks vastama liikmemaks?

- Peab olema lihtne.
- Kohtlema kõiki liikmeid võrdselt.
- Lähtuma elanike arvust.
- Ühtne lähtealus liikmemaksu suuruse arvutamiseks.
- Iga aastane Liidu liikmemaksu koondsumma peab võimaldama katta kulud, mis on vajalikud põhikirjaliste eesmärkide ja kinnitatud tegevussuundade täitmiseks.

Uue liikmemaksu arvutuse ettepanek.

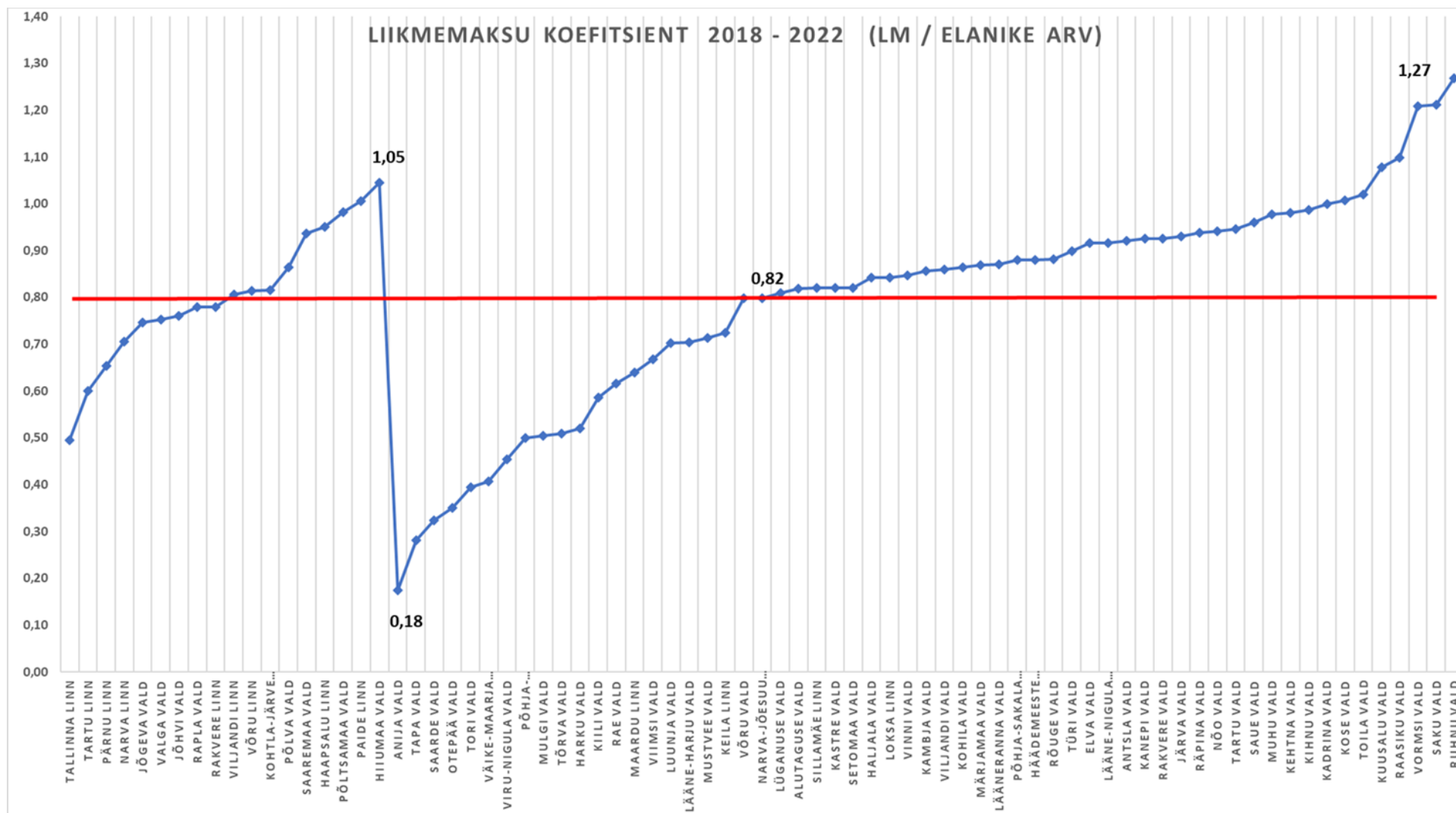
$$LM_x = (\text{elanike arv} \times 0,82) \times Y \% \leq 1,1 \times LM_{x-1 \text{ aastal}}$$

kusjuures Y tähistab protsendilist muutust, kuid mitte üle 10%

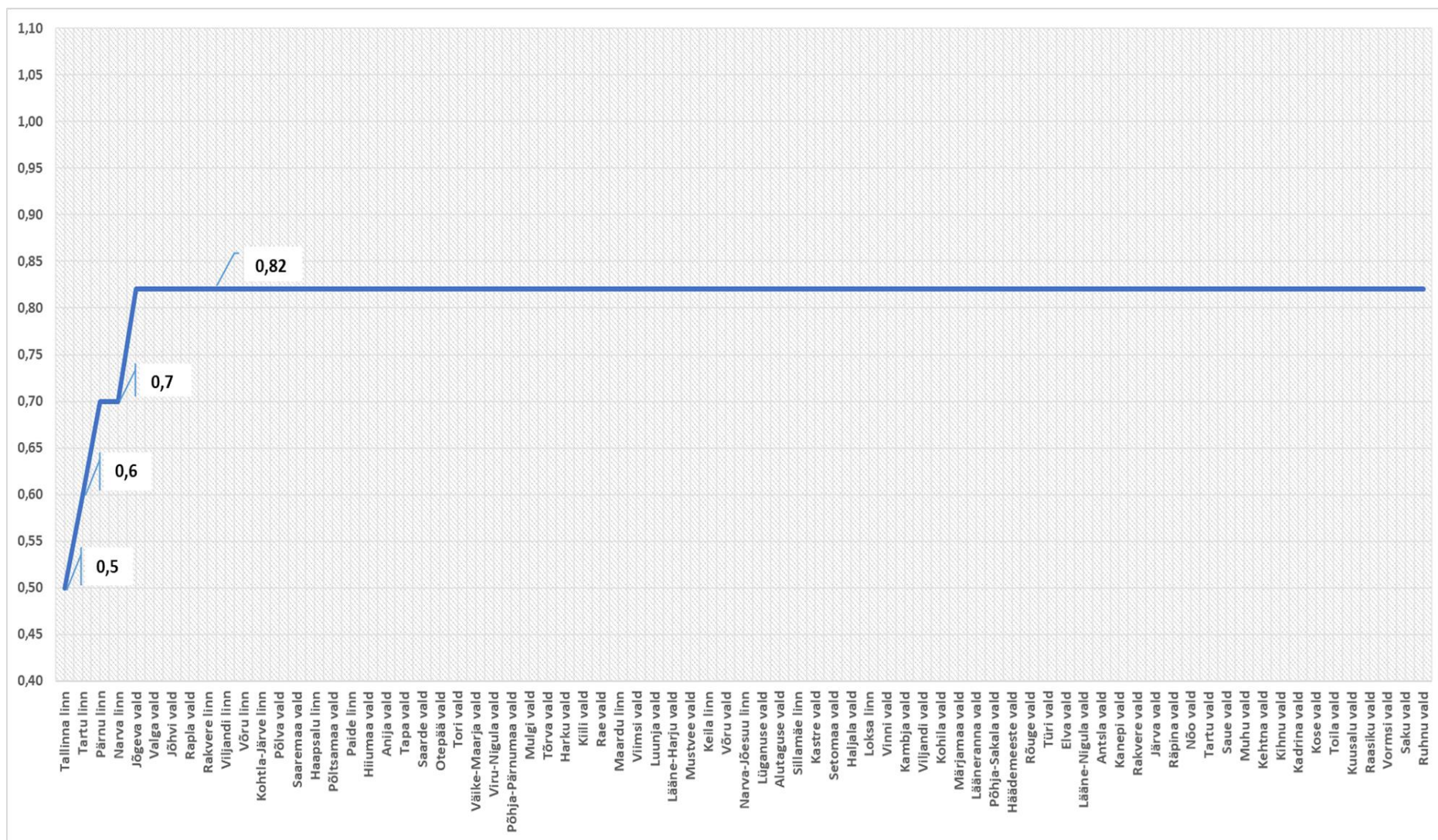
0,82 on fikseeritud koefitsient (erisusega Tallinn 0,50; Tartu 0,60; Narva ja Pärnu 0,70), millele lisandub iga aastane + Y % juurdekasv, kuid mitterohkem kui 10%

Uue liikmemaksu aluste väljatöötamise töörühmale esitati erinevaid mudeleid, kuid kõigi puhul tekkis vajadus erisuste loomiseks. Näiteks väikesaared ja väiksemad omavalitused. Seetõttu tundus mõistlik eelpool toodud valem, mille aluseks on võetud elanike arv rahvastikuregistris ja tuletatud koefitsient 0,82 € (*arvestuste aluseks oli 2020. a andmed*). Valem arvestab 4 suurema linna erisusega – Tallinn 0,50 €, Tartu 0,60 €, Narva ja Pärnu 0,70 € (*vaata joonis 2*).

Enne iga eelarve aasta algust korrigeeritakse liikmemaksu konkreetseks aastaks + Y protsendiga, vastavalt eelarve vajadustele, kuid mitte rohkem kui 10% eelmise aasta liikmemaksu summast.

Joonis 1.

Joonis 2

